

Time – 3 Hours

Total Marks – 100

Instruction – 1) Attempt any five questions.

2) All questions carry equal marks.

Qus.1 Explain main factors that caused rebellion of 1857.

Qus.2 Elucidate the contribution of Brahma Samaj & Ramkrishna Mission in the Movement of Social & Religious Reforms.

Qus.3 Elucidate the background caused the emergence of extremism. Also explain the role played by Lokmanya Tilak in the National Movement.

Qus.4 Narrate the detail account of the merger of Princely States and the contribution of Sardar Patel in the process of merger.

Qus.5 Write short notes. [Any Two]

- A] Consequences of 1857's Revolt
- B] Formation of Indian National Congress
- C] Non-Cooperation Movement
- D] Linguistic Reorganisation of the States

Qus.6 Discuss the factors responsible for Emergency. Also explain various incidents and events that took place after Emergency.

Qus.7 Evaluate the performance of the Janata Government.

Qus. 8 Review the relations between India and U.S.A. for the period of 1947-1984.

Qus. 9 Evaluate the separatist movement in India.

Qus. 10 Write short notes [Any Two]

- A] Green Revolution
- B] Objectives of Foreign Policy
- C] Women Empowerment
- D] Reservation Policy

मराठी रुपांतर

वेळ— ३ तास

एकूण गुण— १००

सूचना— १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १ ला. १८५७ च्या उठावाला कारणीभूत ठरलेले प्रमुख घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न २ रा. सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीत ब्राम्हो समाज व रामकृष्ण मिशन यांच्या योगदानाची चर्चा करा.

प्रश्न ३ रा. जहालवादाच्या उदयाची पार्श्वभूमी सांगून लोकमान्य टिळकांची राष्ट्रीय चळवळीतील भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ था. संस्थानांच्या विलीनीकरणाचा सविस्तर वृत्तांत सांगून सरदार पटेल यांचे योगदान स्पष्ट करा.

प्रश्न ५ वा. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ) १८५७ च्या उठावाचे परिणाम

ब) राष्ट्रीय सभेची स्थापना

क) असहकार चळवळ

ड) भाषावार प्रांतरचना

प्रश्न ६ वा. आणीबाणी लागू करण्यासाठी आवश्यक ठरलेले घटक सांगून आणीबाणी नंतरच्या घडामोडी विशद करा.

प्रश्न ७ वा. जनता सरकारची कामगिरी स्पष्ट करा.

प्रश्न ८ वा. भारत—अमेरिका संबंधांचा (१९४७—१९८४) आढावा घ्या.

प्रश्न ९ वा. भारतातील फूटीरतावादी चळवळींचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न १० वा. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

अ) हरित क्रांती

ब) परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्ट्ये

क) महिला सक्षमीकरण

ड) आरक्षण धोरण